

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Заступник голови Приймальної комісії
в.о. ректора Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

Олександр ГОЛОВКО

« _____ » _____ 2024 р.

ПРОГРАМА

**до комплексного вступного екзамену
з фахових дисциплін «Педагогіка» і «Менеджмент»
для вступників на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 Менеджмент і
зі спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки
(освітньо-наукова програма «Менеджмент міжнародної освітньої
діяльності»)**

Пояснювальна записка

Метою вступного фахового випробування зі спеціальності 073 Менеджмент і спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки освітньо-наукової програми «Менеджмент міжнародної освітньої діяльності» є виявлення рівня володіння вступниками основами управління в галузі освіти, нормативно-правовим забезпеченням цього процесу, знаннями, уміннями й навичками, здобутими ними під час отримання вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, досвіду управління в галузі освіти, їхньої готовності до активного і творчого оволодіння освітньо-науковою програмою з указанного фаху.

Завдання вступного випробування – перевірка й оцінювання знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних вступниками для подальшого успішного опанування освітньо-професійної програми другого рівня вищої освіти та здобуття ступеня магістру з менеджменту, освітніх, педагогічних наук.

Програма для вступного фахового випробування складається з питань нормативно-правового забезпечення освітнього процесу, основ менеджменту освіти, професійно важливих психолого-педагогічних питань, що загалом визначають підготовленість вступників до навчання в магістратурі за спеціальності «Менеджмент міжнародної освітньої діяльності».

II. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

МЕНЕДЖМЕНТ

РОЗДІЛ 1. Основи управління закладом освіти. ура.

1. Поняття системи освіти, її структура в Україні.
2. Управління освітою, принципи управління освітою.
3. Органи внутрішнього управління в закладі освіти.
4. Зміст, види, особливості, форми та методи внутрішнього контролю (залежно від мети).
5. Види планування роботи закладу освіти.

РОЗДІЛ 2. Принципи, методи, функції управління.

6. Науковість як принцип управління.
7. Демократизація як принцип управління.
8. Системність як принцип управління.
9. Адміністративні методи управління.
10. Соціально-психологічні методи управління.
11. Економічні методи управління.
12. Управлінський цикл.
13. Планування роботи закладу освіти.
14. Прогнозування як функція управління.
15. Координація як функція управління.
16. Контроль як функція управління.

17. Основні підходи до аналізу діяльності організацій та принципи його здійснення в сучасних умовах.

18. Поняття про якість освіти й основні підходи до її визначення.

ПЕДАГОГІКА

РОЗДІЛ I. Загальні основи педагогіки

1. Стан освіти в Україні та нормативні документи про її організацію та реформування

2. Педагогіка як наука. Основні категорії педагогіки.

3. Система педагогічних наук.

4. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

5. Науково-педагогічне дослідження. Методи науково-педагогічних досліджень.

РОЗДІЛ II. Теорія навчання та виховання

6. Поняття про дидактику. Предмет і завдання сучасної дидактики. Основні функції процесу навчання

7. Основні поняття дидактики.

8. Навчання як вид пізнавальної діяльності. Викладання та учіння.

9. Методи навчання, їх класифікація.

10. Засоби навчання.

11. Зміст освіти.

12. Принципи навчання.

13. Методи навчання.

14. Форми навчання в закладі освіти.

15. Підготовка педагога до заняття.

16. Формальна, неформальна й інформальна освіта.

17. Нові освітні технології.

18. Характеристика процесу виховання. Закономірності виховання.

19. Принципи виховання. Їх характеристика.

20. Методи виховання.

21. Організаційні форми виховної роботи.

Рекомендована література

1. Адміністративний менеджмент: навч. посіб. / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с.

2. Бондарчук О. Ситуаційний менеджмент Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 326 с.

3. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

4. Гуторов О.І., Гуторова О.О., Гуторов А.О. Менеджмент: навчальний посібник. Харків: Друкарня Мадрид., 2020. 342 с

5. Коваленко О, Федоренко В., Мошек Г. Менеджмент організації.

Теорія та практика: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 808 с

6. Колобич О. П. Загальна психологія: навч.-метод. посіб. Львів, 2018. 172 с.

7. Лисенко А.В. Педагогіка вищої школи: навчальний. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 102 с.

8. Маркетинг у галузях і сферах діяльності: навч. посіб. / І. Буднікевич, О. Баранник, О. Кифяк, І. Немцева [та 2 інших]; за ред. І. М. Буднікевич. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 535 с.

9. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

10. Менеджмент: навч. посіб. / С. І. Страпчук, О. П. Миколенко, І. А. Попова. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 356 с.

11. Менеджмент: навч.-практ. посіб. для самостійного вивчення дисципліни у схем., табл., тестах та завданнях / М. В. Афанасьєв, І. Я. Іпполітова, В. В. Ушкальов, І. Г. Муренець. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 391 с.

12. Менеджмент: Підручник / С. Ю. Бірюченко, К. О. Бужимська, І. В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т. П. Остапчук. Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.

13. Назарчук Т., Косіюк О. Менеджмент організацій. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 560 с.

14. Негрей М., Тужик К. Теорія прийняття рішень. К.: Центр навчальної літератури, 2018. 272 с.

15. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи: підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів. Бердянськ: БДПУ, 2020. 517 с.

16. Новікова Ж. М. Педагогічна психологія. Львів: Львівська політехніка, 2022. 148 с.

17. Основи самоменеджменту та лідерства: навч. посіб. / В. М. Лугова, С. М. Голубєв. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 211 с.

18. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / [В. О. Тюріна, М. О. Котелюх, О. І. Федоренко та ін.]; за заг. ред. О. І. Федоренко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ФОП Бровін О. В., 2020.

19. Пітер Ф. Друкер Виклики для менеджменту ХХІ століття. К.: КМ-БУКС 2020. 240 с

20. Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій: посібник / В. Кухарський, О. Осередчук, М. Мазуркевич та ін.; за ред. В. Кухарського, О. Осередчук. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 248 с.

21. Токмакова І., Дикань В., Зубенко В. Стратегічне управління. Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 272 с.

ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ

Вступний іспит до магістратури проводиться згідно з вимогами чинного законодавства, нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Іспит проводиться за білетами. Кожен із них містить три питання з різних розділів програми.

Під час відповіді на питання білету абітурієнт має продемонструвати оволодіння їх змістом, знання нормативних документів у галузі освіти та першоджерел, теоретичного матеріалу з різних розділів педагогіки, уміння грамотно аналізувати актуальні освітні проблеми та висловлювати власну позицію щодо їх розв'язання на основі наведення переконливих аргументів. Максимальна кількість балів за виконання трьох завдань становить 200 балів. Загальна кількість балів розраховується як середньоарифметичне отриманих балів за кожне з трьох завдань білету. Критерії оцінювання відповідей на загальнотеоретичні питання представлено в табл. 1. Вважається, що вступник склав іспит, якщо його загальна оцінка складає не менше 100 балів. У протилежному випадку абітурієнт вибуває з конкурсного відбору.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання відповіді на кожне з питань екзаменаційного білету

№	Критерії оцінювання	Оцінка у балах
1	Абітурієнт продемонстрував повні й системні знання матеріалу з екзаменаційного питання, у тому числі ґрунтовні знання нормативних документів у галузі освіти та першоджерел, поінформованість щодо сучасних педагогічних концепцій, розуміння актуальних педагогічних проблем та вміння визначити шляхи їх розв'язання, здатність творчо застосовувати засвоєні знання під час вирішення типових та нетипових педагогічних ситуацій, наводити на підтвердження виправданості своїх рішень переконливі аргументи та приклади, здійснювати самостійну дослідницьку діяльність	175 – 200
2	Абітурієнт продемонстрував належний рівень володіння знаннями з екзаменаційного питання, здатний застосовувати засвоєні знання під час вирішення типових та нетипових педагогічних ситуацій, наводити окремі власні приклади на підтвердження правильності своїх дій, проте у відповідях допустив окремі неточності та помилки не принципового характеру	145 – 174

	Абітурієнт продемонстрував достатній рівень володіння знаннями з екзаменаційного питання, проте у відповідях допустив окремі принципові неточності та несуттєві недоліки, зокрема в інтепретації змісту опрацьованих джерел та пошуку шляхів розв'язання актуальних педагогічних проблем, здатний застосовувати засвоєні знання здебільшого під час вирішення типових педагогічних ситуацій, наводити окремі власні приклади на підтвердження правильності своїх дій	125 – 144
3	Абітурієнт продемонстрував задовільний рівень володіння знаннями з екзаменаційного питання, проте допустив принципові помилки у відповіді, неспроможний самостійно визначати актуальні педагогічні проблеми та шляхи їх розв'язання, слабо володіє вміннями дослідницької діяльності.	100-124
4	Абітурієнт не надав правильної й повної відповіді на питання білету, що засвідчує незадовільний рівень засвоєння ним програмного матеріалу та неготовність до здійснення наукового пошуку	Менше 100 балів

Голова фахової атестанційної комісії

Вадим ЛУНЯЧЕК

Затверджено на засіданні Приймальної комісії
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Протокол № 1 від 08 квітня 2024 року

Відповідальний секретар
Приймальної комісії

Сергій ЄЛЬЦОВ